

SOKFÉLE.

64. Szám. Béts. Augustus 9-dikén. (12) 1835

Emlékeztető Jegyzetek.

A u g u s t u s.

7 Aug. — 1566. Sziget. Szerda napon korán reggel kezdődött a' viadal 's késő estig tartá. Ali Pordhuk Fő Igazgatója a' pattyantyús seregnek álgúztatá az új várost. Zrinyi azt elégetteté 's az ó városba vontá magát; kapuját kiszedeté, 's vastagon megtölteté földdel.

8 Aug. — 1809. A' Frantziák Béts mellett hajó hidon dolgoznak.

9 Aug. — 955. A' Magyarok tönkre veretnek Augsburg mellett; az Isten bételjesíté így a' Németek kéréseit: kik az úgy nevezett Lytaniákat meghoszszaabbították e' könyörgéssel: Ab incur-sionibus Hungarorum — Libera nos Domine.

A' búbájós négyszegekről.

Búbájós vagy varázs négyszegnek (quadratum magicum) neveztetik az olyan négyszeg, melly több kitsiny négyszegekre, az az házakra vagy mezőkre van felosztva, melly házak be vagynak töltve és írva valamely számvetési (vagy földmérési) folyamatnak tagjaival, még pedig úgy elrendelve, hogy az egy rendben eső számok, akár a' vizerányos, akár a' függős, akár a' szegletszelő líneákban, öszve adatván, mindenkör egyenlő summát vagy öszveséget adjanak. (Vagynak nem tsak ilyen öszveadási, hanem kivonási és sokszorozási négyszegek is. A' kivonási négyszegekben, akármellyik rendben, ha a' legkissebbik szám a' nála legközelebb nagyobból kivonatik, a' maradék ismét a' nagyobb számból kivéttetik, 's a' t. az utolsó maradék mindég ugyanaz lesz. A' sokszorozási négyszegekben akármellyik rendben lévő számok egymással sokszoroztatván, mindég ugyan azon egy műszámot szűlnek.)

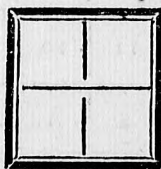
Ezen négyszegek azért neveztetnek bűbajosoknak, mivel a' régi Egyiptomiak és az őket követő Pythagoreusok nagy tiszteletben tartották, és bűbajos vagy tsudatévó erejűeknek hitték ezeket, egyiknek egy, másíknak másféle erőt tulajdonítván, p. o. hogy ezek az embert a' nyavalyáktól és egyéb veszedelmektől megőrzik, bátorságba és békességbe helyheztesik, hivatásokra emelik, szerentséssé, gazdaggá, böltsé, vitézzé, kedvessé és szeretetre méltóvá teszik. Innen értzpléhekre metszve magoknál sőt magokon hordozták öök ezen bűbajos négyszegeket, mint valamelly nyakbakötő orvosságokat, Amuletumokat és Talismanokat. Hogy pedig több hathatóságot és erőt adhasanak azon bűbajos négyszegeknek: a' hét planétának vagy bújdosó tsillagoknak ajánlották azokat, és mindegyiket ollyan értzpléhre metszették, a' melly azon bújdosó tsillag alatt volt, vagy annak természetével megegyezett, a' mellynek volt a' négyszeg szentelve. Így p. o. a' Saturnusnak szenteltetett négyszeget metszették ónpléhre, a' Jupiter négyszegét ezüst pléhre, a' Mársét vasra, a' Napét aranyra, a' Vénusét ezüstre, a' Mercuriusét tznre, a' Holdét ezüstre. Befoglalták pedig mindenik négyszegét egy kiarikába beírt rendes sokszegbe, mellynek annyi oldala volt, mint a' mennyi egység volt a' négyszeg oldalában; p. o. a' Saturnus négyszegét rendes háromszegbe, a' Jupiterét négyszegbe, a' Mársét öt—, a' Napét hat—, a' Vénusét hét—, a' Mercuriusét nyóltz—, a' Holdét kilentzszegbe. A' sokszeg és a' körülírt karika kerülete közt lévő üres helyekbe a' bújdosó tsillag angyalainak neveit és az állatos környék jegyeit írták.

A' tudományos miveltség és megvilágosodás már régen eltörlötte ezen bűbajos négyszegek babonás tiszteletét és hordozását: megérdemlik mindazáltal

ezek a' négyszegek a' figyelmet, a' felvett számfolyamatoknak az ő házaikban mesterségesen való elrendeltetéséért, és épen ilyen tzelből közlöm én itt ezeket, ezen tzimű könyvből: Henrici Cornelii Agrippae ab Nettesheym de occulta Philosophia (id est de Magia) Lib. II. pag. 178—182. előre botsátván a' számmal be nem irt két első négyszegeket is.

A' régi Égyiptomiak t. i. az 1-ső négyszeget, melly az 1-nek magával való sokszoroztatásából származik, vagy az 1 házból álló négyszeget, mellynek oldala 1, az Istennek szentelték, a' ki egy és változhatatlan, miképen az 1 is magával sokszoroztatván nem változik, mert $1 \times 1 = 1$. Ez a' négyszeg ilyen: $\square$

A' 2-dik négyszeget, melly a' 2-nek önmagával való sokszorozásából (vagy önszörözéséből) származik, vagy a' 4 házú négyszeget, mellynek oldala 2, a' tökéletlen és tehetetlen matériának tulajdonították. Melly négyszeg ilyen:

A' 3-dik négyszeget, melly a' 3-nak magával való sokszorozásából származik, vagy a' 9 házú négyszeget, mellynek oldala 3, Saturnusnak ajánlották, mellybe az 1—9 számoknak természeti folyamatját ilyen módon irták bé:

4	9	2
3	5	7
8	1	6

Itt minden rendben lévő számoknak summája = 15, p. o. a' vizerányos lineákban $4 + 9 + 2 = 15$, továbbá $3 + 5 + 7 = 15$, végre $8 + 1 + 6 = 15$; a' függős rendekben is $4 + 5 + 8 = 15$, ismét $9 + 5 + 1 = 15$, végre $2 + 7 + 6 = 15$; a' szegletszelő lineákban is $4 + 5 + 6 = 15$, és $2 + 5 + 8 = 15$. Az egész négyszeg summája pedig = 45.

A' 4 dik négysz eget, melly a' 4-nek magával való sokszorozásából származik, vagy a' 16 házú négysz eget, mellynek oldala 4, Jupiternek szentelték, mellynek házaiba 1 — 16 számoknak természeti folyamatját ekképpen irták bé:

4	14	15	1
9	7	6	12
5	11	10	8
16	2	3	13

Itt akármelleyik rendben lévő számok summája, mind a' vizerányos, mind a' szegetszelő lineákban = 34, a' mint kiki megpróbálhatja; az egész négyszeg summája pedig = 136.

Az 5-dik négysz eget, melly az 5-nek magával való sokszorozásából származik, vagy a' 25 házú négysz eget, mellynek oldala 5, Marsnak szentelték, mellynek házaiba az 1 — 25 számok folyamatját ekképpen irták bé:

11	24	7	20	3
4	12	25	8	16
17	5	13	21	9
10	18	1	14	22
23	6	19	2	15

Itt minden rendben lévő számok summája = 65, az egész négyszeg summája pedig = 325.

A' 6-dik négyszeg, melly a' 6-nak magával való sokszorozásából származik, vagy a' 36 házú négyszeg, mellynek oldala 6, a' Napnak szentelték, mellynek házaiba az 1—36 számoknak folyamatját ekképpen írták bé:

6	32	3	34	35	1
7	11	27	28	8	30
19	14	16	15	23	24
18	20	22	21	17	13
25	29	10	9	26	12
36	5	33	4	2	31

Itt akármelyik rendben lévő számok summája = 111,
az egész négyszeg summája pedig = 666.

A' 7-dik négyszeg, mely a' 7-nek magával való sokszorozásából származik, vagy a' 49 házú négyszeg, melynek oldala 7, Vénusnak szentelték, melynek házaiba az 1—49 számoknak folyamatját ekképpen írták bé:

22	47	16	41	10	35	4
5	23	48	17	42	11	29
30	6	24	49	18	36	12
13	31	7	25	43	19	37
38	14	32	1	26	44	20
21	39	8	33	2	27	45
46	15	40	9	34	3	28

Itt akármelyik rendben lévő számok summája = 175,
az egész négyszeg summája pedig = 1225.

A' 8-dik négyszeg, mely a' 8-nak magával való sokszorozásából származik, vagy a' 64 házú négyszeg, melynek oldala 8, Mercuriusnak szentelték, melynek házaiba az 1—64 számoknak folyamatját ekképpen írták bé:

8	58	59	5	4	62	63	1
49	15	14	52	53	11	10	56
41	23	22	44	45	19	18	48
32	34	35	29	28	38	39	25
40	26	27	37	36	30	31	33
17	47	46	20	21	43	42	24
9	55	54	12	13	51	50	16
64	2	3	61	60	6	7	57

Itt mindenik rendben a' számok summája = 260, az egész négyszeg summája pedig = 2080.

A' 9-dik négyszeg, melly a' 9-nek magával való sokszorozásából származik, vagy a' 81 házú négyszeg, mellynek oldala 9, a' Hóldnak szentelték, mellynek házaiba az 1—81 számoknak folyamatját akképpen írták bé: a' mint a' következő lapon láthatni.

Itt akármelyik rendben lévő számok summája — 369, az egész négyszeg summája pedig = 3321.

Lehet az ilyen négyszegek számjai szerént széllyel hányva írni le valamely versnek vagy folyó beszédnek szótagjait is, és feladni másoknak az öszveilletés és rendbe szedés végett. Illyenkor az öszveszedésnek kúltsa tsak az efféle búbájos négyszeg.

(Erre majd egykor egy példát közlünk.)

37	78	29	70	21	62	13	54	5
6	38	79	50	71	22	63	14	46
47	7	59	80	31	72	23	55	15
16	48	8	40	81	32	64	24	56
57	17	49	9	41	73	33	65	25
26	58	18	50	1	42	74	34	66
67	27	59	10	51	2	43	75	35
36	68	19	60	11	52	3	44	76
77	28	69	20	61	12	53	4	45

(Folytatása következik.)

T a l á n y.

Tavaszzal kelek fel, a' nyárt

Kellemetleníteni:

Itt is áll egy bár ez nem száll,

Légy szemes megfejteni.

R e j t e t t s z ó.

Öt betű: négy elsőm több mint te — betsülni; utolsó
Harmadikat térszen; válltakaró az egész.

Megfejtés a' 63. számban:

Hirkoszorú nélkül meddő telek a' rövid élet.